

ZVONEK 3

ČERVEN 2006

ZPRAVODAJ WALDORFSKÝCH TŘÍD PŘI MŠ NERUDOVA

Fantazie je mnohem důležitější než vědomosti.

Albert Einstein

Co se děje ve třídách?

Jana Erhartová, Marie Fídrová, Petra Jungwirthová, Alena Cvachová - třídní učitelky

Skřítci

Je červen, poslední měsíc školního roku. Když se podívám zpět, připadá mi, že to uběhlo jako voda. Zároveň je to měsíc loučení s naším třídním skřítkem Vítkem, který odejde na „zasloužený odpočinek“. Tyto dny věnuje Vítek každému dítěti jeden den v soukromí. Na jeho místo nastoupí nový skřítek - mladý, po „vysoké skřítků“. Skřítek Vítek ho bude zaučovat.

Co jsme dělali v květnu?

Pro maminku si každý ušil kytičku – brož. Děti byly velmi šikovné, i nejmenší děti zkoušely šít a dařilo se jim to. Byly jsme v lese. Děti se do lesa těšily, stavěly tam domečky pro skřítky. Když jsme z lesa odcházely, vždy se nás ptaly, kdy se tam zase vrátíme.

Malovaly jsme žlutou, oranžovou, modrou a červenou. Modelovaly jsme mističku pro kočku a studánku pro vílu. Udělaly jsme si bambulky. S Terezkou a Matýskem Krajánkem jsme oslavily narozeniny. V sobotu 27. 5. jsme vyčistily studánku a pomohly tak na svět kouzelnému pramínku, jehož vytrysknutí oslavila Studánková víla tancem a z vděčnosti nám dala napít vody s jeho čarovnou mocí.

Četly jsme pohádku Jak myška vařila kašičku, Proč maminka Adámka nechce, O kotátku, které zapomnělo mňoukat a O studánce.

Co nás čeká?

Měsíc červen bude probíhat v duchu oslav. Čeká nás hodně akcí a slavností.

1. 6.: Den dětí – peníze, které jsme si vydělaly na jarmarku půjdeme utratit do cukrárny

2. 6.: Valentýnka Kubínová (5. narozeniny) v termínu od 5. 6. do 15. 6. bude výlet – návštěva ZOO (přesnější informace a termín bude na nástěnce)

16. 6.: Matýsek Štěpán (7. narozeniny)

19. 6.: Matýsek Jančík (5. narozeniny)

20. 6.: Pohádka (děti ZŠ Nedabyle) + pasování předškoláků + raut; na pasování bude pozvána paní ředitelka Eliška Chlachulová a paní učitelka Katka Kozlová

21. 6.: Madlenka Dvořáková (5. narozeniny)
24. 6.: Svatojánská slavnost
27. 6.: Filípek Štrach (7. narozeniny)
28. 6.: Divadlo
29. 6.: Vašík Němeček (7. narozeniny)

Předškoláci budou pokračovat ve své práci – výroba chodítek. Děti si budou během června batikovat tričko. Přineste si prosím bílé tričko!

Celý červen si budeme povídat o louce, broučcích, bylinkách, budeme se učit zařikávkadla a písničky k sv. Janu.

Mé poděkování

Magdaléně Kubínové za organizaci slavnosti Otvírání studánek; také maminkám, které napekly.

Panu Badanovičovi a panu Ambrožovi za opravu kuličkové dráhy.

Paní Jančíkové za organizaci burzy dětského oblečení.

Evě Jírovkové za nové ubrusy.

Kateřině Kozlové za kusy dřeva pro předškoláky.

Paní Jančíkové, paní Dupalové, paní Dvořákové za papíry na kreslení.

Redaktorům časopisu ZVONEK – je opravdu moc hezký!

Závěrem všem přeji krásné léto a po prázdninách se těším na shledanou

Jana

SLOVO ÚVODEM

Milí přátelé,

Je tu červen a s ním i konec školního roku. Určitě již pilně plánujete, kam si s vašimi dětmi vyjedete odpočinout, užít si léta a sluníčka.

Než se ale před prázdninami rozloučíme, pojďme se ještě oblédnout za téměř uplynulým školním rokem. Jaký byl? Určitě pro každého jiný, avšak pro waldorfské třídy naší mateřské školy jistě dobrý. Povedlo se v něm uskutečnit, kromě báječných slavností s účastí rodičů, hned několik významných věcí: na podzim to byl, již v květnovém ZVONKU zmiňovaný, jarmark, v zimě pak intenzivní a ve svém konečném výsledku úspěšná kampaň za otevření první waldorfské třídy základní školy, která umožní dětem kontinuitu vzdělávání, a na jaře pak zrod mateřského zpravodaje.

A co ještě? Děti se naučily spoustu nových dovedností, našly si nové kamarády a dozvěděly se něco více o světě kolem sebe i o tom uvnitř. Myslíme, že to samé se událo i s námi dospělými a to možná právě i za přispění školky a naší aktivní účasti na jejím životě. Všem rodičům za vše patří veliký dík.

Dětem, které po prázdninách poprvé zasednou do školních lavic, přejeme hodně úspěchů a radosti z učení. S ostatními se těšíme na shledání v září.

S přáním krásných, sluncem provoněných prázdnin

Petra Klee a Eva Jírovková

**Zaujala vás
waldorfská pedagogika?
Chcete se
dozvědět více?**

Navštivte naše webové stránky
www.waldorfb.cz
nebo nás kontaktujte na adrese
info@waldorfb.cz,
případně na telefonních číslech
+420 605 286 389,
+420 608 977 014

NAVŠTIVTE NÁS TAKÉ NA WEBU:
www.waldorfb.cz

Co se děje ve třídách? (pokračování článku ze str. 1)

Jana Erhartová, Marie Fídrová, Petra Jungwirthová, Alena Cvachová - třídní učitelky

Broučci

Léto je nadosah a tak jsme vylétly s „Broučky“ ven. Teta Alča nám zútulnila naši terasu a tak jídlo na vzduchu doprovázené cvrlikáním ptáků chutná ještě lépe. Když počasí dovolilo, tak jsme co nejvíce chvíli trávil na naší zahradě. Nejstarší kamarádi, „školáci“, započali svůj projekt – z dřevěných špalíků vytváří chodítka. Je to práce vyžadující velkou trpělivost. Řezou, brousí do úplné dokonalosti. Ostatní kamarádi radí, pozorují a nejdříve to inspirovalo k samostatné práci se dřevem u ponku na terase.

Několikrát jsme společně s kamarády Skřítky vyrazily na výlet do lesa na Borek. Aby nás les a jeho obyvatelé dobře přijali, musely jsme les odčarovat a odemknout kouzelnou hůlkou. Děti slíbily, že nebudou rušit zvířátka, ptáky a jejich narozená mláďata. Potom nás les pustil a my se vydaly do ráje lesních skřítků a víl. Po cestě nás přepadl hlad a tak jsme se usadily pěkně na louku a vybalily jsme svačinu a dobroty z baťůžku od maminek. Ono v lese pořádně vytráví. Potom jsme si dlouho a krásně hrály v lese. Z mechu, kůry a odřezků stromů se staví báječné domečky a úkryty pro skřítky. Některé domečky byly vystlané měkoukou trávou a ozdobené kytičkami. Nechtělo se nám ani jet do školky. Cestou zpět jsme diskutovaly o tom, zda se v našich domečcích budou skřítky cítit dobře. Shodli jsme se, že ano. Náš les jsme opět uzamkly a pak hurá na autobus.

Slavnost „Otvírání studánky“ proběhla 24. 5. v lese na Zavadilce. Studánka čekala na pilné dětské ruce a všichni se snažili, aby byla zase pro radost lidí a všech lesních zvířátek. Studánkové víle děti přinesly krásné věnce z lučních květin a ona, nádherně oděná v lehoučkém závoji, nabídla osvěžení z právě vyčištěného pramene. Slavnost byla příjemná, ono spojení dítěte a voda vždy dopadne dobře.

Co nás čeká?

- 1. 6.: společná oslava MDD se Skřítky v cukrárně
- 6. 6.: v 15:00 hod. proběhne schůzka rodičů

a dětí, které nastoupí do naší třídy od září. Seznámí se s prostředím třídy, s učitelkou a hlavně si pohrají. Od 15:30 bude třídní schůzka stávajících dětí. Ráda bych nové rodiče seznámila s ostatními, budou-li mít zájem se našeho „babího klubu“ zúčastnit.

20. 6.: Pasování školáků

Výlet do Třebotovic do keramické dílny – termín bude upřesněn (zajistila paní Jíchová)

Představení kouzelníka - na zahradě MŠ – termín bude upřesněn (zajistila paní Voříšková)

24. 6.: od 18:00 hod. na Borku - Svatojánská slavnost

25. 6.: Šimonek Volavka (4. narozeniny)

Oč Vás žádáme společně s tetou Janou?

Budou-li si chtít maminky,

které si do MŠ přišly vyzvednout své ratolety, popovídat a ještě chvíli ve školce pobýt, využijte prosím zahrady před Krizovým centrem, je prázdná a také pro Vaše děti svým vybavením atraktivní. Pomůžete tak zpřehlednit situaci na zahradě a tím i zajistit větší bezpečnost pro děti, které tam ještě rodiče nemají. Dohlédněte, prosím, při odchodu dítěte, zda si své půjčené hračky uklidilo. (I plnění drobných povinností je pro dítě důležité).

Také prosíme rodiče dětí, které odcházejí domů po obědě, aby se v šatně a na naší zahradě chovaly tiše a nerušily děti, které odpočívají ve školce, poslouchají pohádku, usínají ...

Děkujeme - teta Jana a Majka

Zdravím všechny ... teta Majka

*Až bude máje, půjdem do háje.
Co tam budem dělati? Studánečku kopati,
studánečku maličku, aby měla vodičku“*

P. Jurkovič (na lidový text)

Slovo paní ředitelky

Snaha o vytváření vhodných materiálních podmínek pro děti naší mateřské školy

Naše MŠ je 36 let stará a zub času se na budovách, zahradě MŠ a celkovém vybavení v MŠ opravdu popelsal. Vše dostihuje.

Naštěstí žijeme ve městě rozumně a objektivně myslících lidí, i na magistrátu města, kterým není naše školka lhostejná a dokázali prosadit opravy a modernizaci vybavení. Děkuji tímto především panu Kubínovi, náměstkovi primátora města, za výraznou podporu rozvoje naší MŠ, ale i ostatních školských zařízení ve městě. Můžeme konstatovat s uspokojením, že se naše město coby zřizovatel a provozovatel naší MŠ o ní zajímá a stará.

Myslím si, že by rodiče naší MŠ měli vědět, co se vylepšilo v loňském roce a jak je to letos.

Rok 2005:

Velké opravy

- rekonstrukce 4 umyváren a sociálního zázemí na hlavní budově (1 - 4. tř.)
- rekonstrukce 2 sociálních zařízení pro zaměstnance na hospodářském pavilonu
- montáž ochranných sítí do oken 6 kuchyňek proti vniknutí hmyzu
- oprava střechy na klempířských částech a jejich nátěr, oprava částí střechy koridoru
- vnější nátěry oken na malém pavilonu a hospodářském pavilonu.
- úpravy vodoinstalační a elektrotechnické na vybudování přípravný masa a odsavači par
- položení PVC na schody do 5. tř. a výměna PVC a koberců v 1., 5. a 6. třídě
- různé drobné opravy a revize na zařízení MŠ
- vybudování hřiště a dopadové plochy pro novou věž se skluzavkou, kolotoč, skákaadlo na pružině.

Investice

1. zahradní vybavení:

a) sestava - kyvadloví houpačka, věž se 4 skluzavkami a řetězový most z kulatiny před pavilonem JU

b) sestava - velká věž s průlezkou a skluzavkou, nízkopodlažní kolotoč, hvězdice na pružině a polyblůvka lávka na nově zbudovaném hřišti na nádvoří MŠ pro děti z hlavní budovy

2. průmyslová pračka do prádelny (naše MŠ pere i pro další 3 školky ve městě)

3. kuchyňský robot s příslušenstvím do ŠK

Vybavení materiálem dlouhodobějšího užití

Nové šatnové boxy ve 3. a 4. tř., fritéza do ŠK, průmyslový vysavač, 2 nerez přepravní vozíky stravy do ŠK, nerez hrnce, čajové konvice, váhy, dřevěná lehátka, matrace a dřevěné paravánky do odpočíváren a domky pro 5. a 6. tř., různé nádobí – přístroje, talíře, hrníčky, ložní prádlo, ručníčky, mopy na uklíd, přenosné schůdky, políčky na hrncey atd.

Rok 2006:

Velké opravy

- výměna oken a dveří, nátěr fasády budovy a oprava terasy na hlavním pavilonu MŠ
- opravy betonových chodníků v areálu MŠ
- výměna koberců ve 3. a 4. tř. popř. i PVC na třídách
- výměna brány do MŠ, oprava a nátěr výpletů, oprava sloupků a zátek u brány
- výměna vchodových dveří do šaten 5. a 6. tř., výměna domácího telefonu u dveří
- zemní práce a vytvoření dopadových ploch k novým zahradním prvkům
- malování na hospodářském pavilonu - kuchyně, prádelna, sklady. . .

Investice

1. zahradní vybavení:

Sestava prolézačích systémů, skluzavka a schody na svah, nízkopodlažní kolotoč, břevnová houpačka, domeček na hrani, sestava kombinovaných přelézaček a kolebačky vahadlové

2. konvektomat na přípravu jídel do ŠK

Vybavení materiálem dlouhodobějšího užití

Vybavení 1. a 2. třídy novým nábytkem, nákup 3 kuchyňek, 2 prodejních krámků, 2 kadeřnických koutků pro hru dětí, dřevěné boxy na kolečkách na kostky pro 1. a 2. tř., stoly a židličky pro 3. tř., myčky nádobí pro 5. a 6. tř., prostěradla, nákup dětských lehátek pro 1. a 2. tř., průmyslový vysavač aj.

Spoustu financí stojí další služby, dodávky vody a energií, mzdy a další výdaje spojené s běžným provozem školy.

Při tomto výčtu bych nerada opomněla poděkovat rodičům za jejich sponzorskou činnost a celkovou, nejen materiální, pomoc škole.

Eliška Chlabculová, ředitelka MŠ

Co se děje ve třídách? (dokončení článku ze str. 1)

Jana Erhartová, Marie Fidrová, Petra Jungwirthová, Alena Cvachová - třídní učitelky

Myšky

A už se blíží červen, měsíc rozzářený sluncem. Všichni se těšíme na to, že odložíme bundy a čepice, oblékneme kraťasy a trička a budeme se na sluníčku vyhřívat.

V květnu slavily maminky svátek. Ani naše třída nebyla pozadu. Děti vyráběly přáníčka a srdíčka pro maminky a ani tatínkové nevyšli s prázdnou. Dne 12. 5. odpoledne vyráběli s dětmi narcisky z papíru pro maminky. Bylo z toho příjemné odpoledne, kdy si rodiče s dětmi ve třídě pohráli a spolu popovídali.

Velká událost pro děti bude „Otvírání studánek“. Čistit studánku budeme v pátek 26. 5. (pokud bude přšet, termín se přesouvá na pátek 2. 6. ve stejný čas).

Co nás čeká?

1. 6.: velká slavnost ke Dni dětí na školní zahradě se soutěžemi, s bonbóny a nanuky

20. 6.: pasování na školáky

23. 6.: Svatojánská slavnost – potřebujeme upřesnit (najít) místo, kde budeme hledat poklad a kde je ohniště. Kdo z rodičů by o nějakém pěkném místě věděl, dejte prosím vědět. Děkujeme.

28. 6.: pohádka pro všechny děti v MŠ – sponzorský dar od p. Křížové

Narozeniny slaví:

Křížová Lili - 1. 7. (5. narozeniny)

Lecca Lucia - 8. 7. (4. narozeniny)

Jerhot Matěj a Hana - 26. 7. (5. narozeniny)

Zdeňková Eliška - 17. 8. (4. narozeniny)

Oslavy proběhnou v červnu.

Písničky a básničky:

Studánky; Křišťálová studánka; Kořeníčko, koření; Pletla v kytku; Uvijeme věneček; Na svatého Jána

Pohádky: Víla Amálka; Broučci; Svatojánská pohádka

Perlička: „Paní učitelko, koho budete volit?“ „My stranu zelených“ přidá se dítě hrající si vedle. „My stranu, stranu ... červených!“ „To budete volit komunisty?“ zeptá se první dítě.

Petra a Alena

Slunce do všech tváří spravedlivě září.
Patří lidem všem jako vzduch a zem.

M. Černík

KALENDÁRIUM SVÁTKŮ A AKCÍ

ČERVEN

• **neděle 4. června:** Společný výlet rodičů, paní učitelky a budoucích prvňáčků na Dívčí Kámen (v případě nepříznivé počasí bude termín posunut).

• **pátek 23. června večer a sobota 24. června dopoledne:** Klaus Pasedag - přednáška a praktický seminář zkušeného waldorfského učitele z partnerské školy v bavorském Prienu o waldorfské pedagogice v MŠ, ZŠ i v rodině. (místo: MŠ Nerudova, čas: bude upřesněn)

• **sobota 24. června:** Svatojánská slavnost - s sebou něco na opékání, košíčky na bylinky (opět se bude vařit kouzelný lektvar), hrníčky či kelímky na pití lektvaru, bude se putovat za pokladem a za skřítky a vílami.

>> **třída Skřítků i třída Broučků**
- sraz v 18:00 hodin (konečná trolej-busu č. 2 - stará zastávka)

>> **třída Myšek** - termín a místo slavnosti budou ještě upřesněny

Květen a červen na Hluboké

Kateřina Kozlová, Radka Konířová, Radomír Koníř

V sobotu 13. 5. opět zasedli do lavic rodiče budoucích prvňáčků waldorfské třídy v ZŠ Hluboká. Tentokrát se akce zúčastnilo 21 rodičů a zájemců, vyučovala Kateřina Kozlová. Rozvrh zahrnoval: český jazyk – písmenko „M“, kreslení forem, malování akvarelovými barvami a němčinu.

Atmosféra ve třídě byla velice činorodá. Z dospělých se velmi rychle stali malí žáčkové. „Snaživě jsme se hlásili, rádi chodili k tabuli a vykonávali všelijaké úkoly, které si na nás paní učitelka připravila. A že jich bylo. Z každého sebedušnějšího úspěchu jsme prožívali upřímnou radost,“ zhodnotil tatínek Radim Koníř. A co na to paní učitelka? „Až překvapivý byl nadšený přístup rodičů, kteří se nebáli odhodit ostyč a svými výkony dokazovali zájem během celého hlavního vyučování i po něm.“ Sílu načerpanou z vlastnoručně připravené svačiny po přestávce společně vložili do umělecké činnosti. Rodiče svoji zručnost a estetické vnímání využili při kreslení forem (specifický předmět, jež je integrován do předmětu český jazyk a matematika, slouží k přípravě žáku na psaní a rozvíjí jejich prostorové vidění, z něhož se vychází později v hodinách geometrie). Práce probíhala dvojí technikou – kresba akvarelovými barvami a voskovými bločky. Poté se všichni vydali do Německa, což byla pro mnohé účastníky již cesta známá. „Bylo báječně pozorovat, jak rychle se rodiče dokázali v cizojazyčném prostředí orientovat, komunikovat a pohybovat se nejen ve svých myšlenkách, ale po celé třídě. Po závěrečném „Auf Wiedersehen“ skončilo naše dopoledne,“ shrnula paní učitelka Kateřina Kozlová. Po výuce následovala diskuse např. nad smyslem ranní průpovědi, o výuce cizích jazyků apod.

Po společném obědě se rodiče pustili do práce na úpravě třídy. Třída už není šedivá, příjemně ji zateplily žluté a oranžové odstíny. Rodiče si vyzkoušeli techniku lazurování. Velmi ochotně na úpravě třídy spolupracuje též pan školník Karvánek a paní zástupkyně Borovková, mnoho rodičů již přislíbilo zajištění dalšího vybavení: koberec (Dvořákovi), rákosová rohož (Polívková), dřez (rodiče Erika Mejty), závěsy (paní Kubínová a paní Volavková).

Zbývá zajistit ještě tyto důležité věci:

• dřevěná skříň (šířka max. 105cm, hloubka max. 50 cm)

• roční stolek

• nástěnka (1,30 x 2,60 m) - dřevěný rám

• sušička výkresů

(přesný seznam věcí a rozdělení práce proběhne také v rámci společného výletu).

V neděli 4. června se uskuteční první školní výlet budoucích prvňáčků a rodičů, sraz je v 10:15 hodin v hale vlakového nádraží a cílem bude zřícenina hradu Dívčí Kámen.

Na závěr je třeba zmínit, že počet prvňáčků utěšeně roste, nyní je jich 22 (12 děvčat, 10 chlapců). Těšíme se na zátí!!!

Kateřina Kozlová, Radka Konířová, Radomír Koníř

Proč ... ?

Jana Gažiová, Kateřina Dvořáková

Mezi pravidelné činnosti dětí ve waldorfských mateřských školách patří malování akvarelovými barvami. Společně s tetami si děti připraví podložky, hadříčky, štětce, skleničky s barvami i čistou vodou a mokrou čtvrtku. Díky ní pak bude akvarelové malování takové, jaké má být. PROČ?

Otázka druhá:

Proč děti malují akvarelovými barvami?

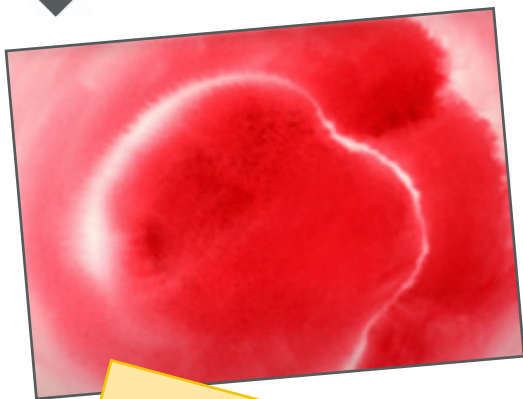
Pokud chceme, aby se dítě rozvíjelo všestranně, nabízíme mu pravidelně co nejvíce činností, které různou měrou oslovují různé stránky dětské osobnosti – tělesnou, duchovní, volní nebo estetickou. A právě zde se nachází pole působnosti pro malování.

Při akvarelovém malování se děti seznamují se základními barvami (tj. modrou, žlutou a červenou) a skrze prožitek poznávají jejich specifické kvality. Neučí se zobrazovat konkrétní předměty (lidi, domečky, květiny). Malování je zpravidla uvedeno jednoduchým příběhem, který děti ztvárňují prostřednictvím barev. V takových příbězích si barvy spolu mohou hrát, mohou se navštěvovat, hledat si kamarády, mohou být veselé či smutné ...

Děti nanášejí barvy širokým štětcem na papír. Technika práce se dětem nevysvětluje. Paní

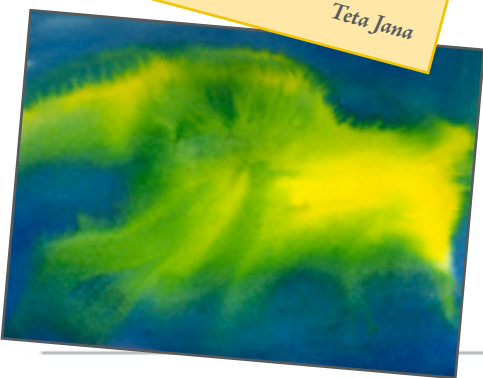
učitelka maluje společně s dětmi, a tak umožňuje dětem, aby si vše potřebné osvojily skrze nápodobu. Některé děti malují dlouho jen jednou barvou a teprve později přidávají další. Jiné děti rády používají všechny barvy najednou. Z pohledu pedagogického vedení není důležitý výsledek (ten je díky této technice většinou velmi krásný), ale samotný proces tvorby, to, že dítě barvy vytváří a dává je do pohybu. Děti jsou však pochopitelně na své obrázky velmi pyšné a mají radost, když je tety vystaví v šatně a mohou je ukázat rodičům.

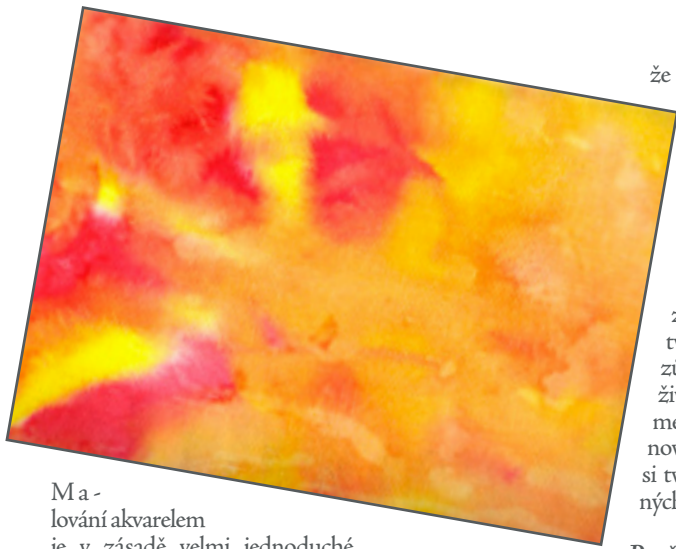
Dospělému, který malování akvarelem nevyzkoušel, se práce s jednou či dvěma barvami může zdát nezajímavá, až fádní. Pro objasnění nás napadá paralela se současným světem. Ten je přeplněný podněty, jeden stíhá druhý, a člověk otupuje, protože mu nezůstává čas si je hlouběji prožít a poznat. Dítě ale tu schopnost má (určitě si vybavíte nějakou úplně obyčejnou věc, se kterou si Vaše dítě dokázalo dlouhou dobu soustředěně hrát). S malováním ve waldorfské škole to je podobné.

Malování je jednou z oblíbených činností v naší třídě, mne nevyjímaje. Každé pondělí k nám přichází „pan Štětec“ v doprovodu několika barev v závislosti na ročním období. Barvy si spolu hrají, kamarádí a vždy potkají novou barvu. Na papíru vznikají zajímavé výtvary a barevné odstíny. Obrázky svých ratolestí můžete vidět v prostorách šaten a v našem ateliéru.

Teta Jana

Malování akvarelem je v zásadě velmi jednoduché, přesto je pokaždé doprovázeno jiným prožitkem, vycházejícím z momentální nálady a potřeb dítěte. Navíc je dítěti dána úplná tvůrčí svoboda a ono tak svět nejen pozoruje, ale přímo do něj vstupuje. Jde tedy o jeho osobité vyjádření vztahu k okolnímu i vnitřnímu světu.

V každém z nás dřímá alespoň nepatrná potřeba umělecky ztvárnit své představy, fantazie a o dítěti to platí několikanásobně. Malování „do mokrého“, tedy bez ostrých hran a přechodů, umožňuje, aby dítě rozvíjelo svou představivost a nebylo předčasně svázáno tím, jak se má to či ono správně malovat. Děti také přirozeně poznávají,

že při setkání dvou nebo více barev vzniká barva nová, že podle množství přidané vody mohou barvy mít různou sytost. Když v něm budeme vhodným způsobem podporovat rozvoj fantazie, dítě „nezatuhne“ v konkrétních tvarech a představách, ale zůstane vnitřně pružné a živé. Pro budoucnost to znamená, že zůstane otevřenější novým podnětům a uchová si tvořivé síly pro řešení obtížných životních úkolů.

Použitá literatura:

J.W. von Goethe: *Smyslově-morální účinek barev. Fabula 2004*
E. M. Gruneliusová: *Výchova v raném dětském věku. Baltazar 1992*

Témata po prázdninách:

Proč se dětem vypravují pohádky?
Proč jsou ve waldorfských školách roční stolky?
Proč se říká ranní průpověď?
Proč máme třídní schůzky?
Proč má každý den ve školce pevně daný rytmus?
Proč děti modelují z včelího vosku?

Jana Gažiová, Kateřina Dvořáková

Jak si hraje s barvou ve třídě Broučků

Každou středu vítá mé Broučky „Pan Štěteček“ a láká je k té neúžasnější hře s barvami. Nejprve ale musíme bílou plochu pořádně navlhčit a sledujeme, jak suchá čtvrtka „má žízeň“ a krásně saje vodu. Točím s houbičkou, hladíme jemně jak kočičku a říkáme: „Hladím, hladím kočičku, uvážu jí maslíčku. Pro kočičku červenou, pro kočičku zelenou.“ Když je vše připraveno, začíná samotná hra se štetcem a barvou. Je zajímavé pozorovat, jak každý dle svého temperamentu používá štetec, nasává do něj barvu a tvoří. Někteří pracují razantními „Rembrandtovskými“ tahy, druzí velmi jemně a promyšleně nanášejí barvu. Je inspirativní pozorovat prožitky dětí, když se jim barvičky setkají. Nezapomenu na reakci malého Vojtíška, když se mu poprvé setkala modrá s červenou. Jeho fialová ho fascinovala a mamince hned hlásil: „Mami, já maloval fialovou“.

Takové zážitky s barvami pomáhají v mnohých případech překonávat i strach z toho, že něco nedokážu. „Pan Štěteček“ se raduje s dětmi a poslouchá jak si při práci o svých barvičkách povídají. Velmi často si při práci zpíváme. Ke žluté jistě patří písnička Pampelišky a když přidáme modrou a plocha zazáří zelenou, tak Travička zelená určitě sedne. Vyprávíme si a vymyslíme během práce příběhy o té či oné barvě, která právě vzniká na ploše. Fantazie dětí je při takové hře naprosto nedostižitelná. Ke každému ročnímu období patří určitě barvičky, kterých si užíváme a vždy něco krásného prožijeme.

Teta Majka

Svátek Svatého Jana (24. června)

Eva Jírovcová

Dvacátého prvního června nastává doba slunovratu, což je den, kdy slunce na své dráze kulminuje a začíná ustupovat. Zároveň tímto dnem začíná léto, čas tepla, plodnosti a naděje v bohatou úrodu. Rostliny začínají uzrávat, blíží se doba sklizně. Život se začíná, zatím neznatelně, stahovat zpět k zemi.

Původ slavení pochází z dob pohanských, kdy si naši předkové všimli, že tímto dnem ztrácí slunce svou moc a proto se snažili slunci nějak pomoci v získání či doplnění jeho slábnoucí síly. Slunce hrálo vždy velmi důležitou roli v jejich životě. S nadějí zapalovali ohně, věřice, že teplo a světlo, které oheň vydával, pomohou v doplnění sil.

Slunce díky svému světlu a teplu vládlo zemi přes den a noc, podle představ našich pohanských předků, skrývala mnohá tajemství. Vzhledem k výjimečnosti této noci se mělo za to, že ožívají tajemné síly a země vydává své poklady. Rozestupovaly se skály a otevírala se země. K nalezení takového místa bylo zapotřebí nalézt kvetoucí kapradí. To kvetlo přesně o půlnoci a vydávalo zlatavou záři.

Kdo chtěl mít zázračný květ, měl pod kapradí rozprostít bílý šat, který měl zachytit jeho padající květ. Kdo prý květ zachytil a nosil u sebe, rozuměl řeči rostlin a zvířat, znal budoucnost, byl neviditelný, měl léčitelské schopnosti a jiná bohatství. Měl zkrátka ve všem štěstí a byl předurčen k objevení pokladu. Ovšem získat jej není nikterak snadné, stráží jej totiž čerti a zlí duchové...

Slavnost letního slunovratu se zakořenila v srdcích našich předků natolik hluboko, že se jí církvi nedařilo nikdy zakázat. Proto ji převzala a upravila spojením s oslavou památky narození světce Jana Křtitele. Z tohoto důvodu se slaví v předvečer jeho narození, tj. 23. června.

Svatojánský svátek tvoří protipól zimnímu slunovratu.

Vnitřní duševní prostor je úplně vyprázdněný. I my pocítujeme stav absolutní smyslovosti (dovolená, pohoda, lehké barevné oblečení). Život smyslu zastírá duchovní stránku člověka...

Prožijme tedy společně s dětmi tuto nezapomenutelnou, tajemnou noc. Vyu-

žijme pobytu v nádherné letní přírodě k tomu, abychom Matce Zemi vyjádřili vděčnost za její dary a nejen ty fyzické. Také za to, že nás den co den napájí životní energií i za pocity harmonie, které v nás vyvolává pohled na její krásu a dokonalost.

Zkusme přírodu chvíli nevnímat jen neosobně... Všude kolem nás létají elementární bytosti a volají: nehleďte na květiny a stromy tak abstraktně, zkuste pocítit, co se skrývá za jejich fyzickou podobou. Pokud v zimě prožíváme duchovno v sobě, v létě se nech-

*Na svatého Jana otvírá se létu brána.
Jaké počasí o Janu bývá, takové i Michal mívá.*

INZERCE

+ Daruji 2 krásná morčata (mladá samice) s klecí a výbavou. GSM: 774 121 217

+ Sháním kolo 16" pro 5-tiletou holčičku. GSM: 606 286 687

+ Kdo z tatínek pomůže potáhnout zeleným plátnem zbytek plotu? Kontakt: paní ředitelka

OMLUVA

Velice se omlouváme rodině Badanovičových za mylnou informaci, uvedenou v předchozím čísle, ohledně nezaplacení příspěvku na adventní jarmark. V květnu 2005, kdy se příspěvek vybíral, chodil Lukášek do školky nepravidelně a rodiče nebyli o této akci informováni.

Eva Jírovcová a teta Jana

me oslovit duchovnem přírody – to je svatojánská nálada....

Svatojánská noc není ledajaká. Je to noc obestřená pohádkami a pověstmi, noc, kdy babky kořenářky chodívaly sbírat čarodějné květy (bylinám, natrhaných v předvečer svátku, tj. v noci z 23. na 24. června, je připisována zvláštní, léčivá moc). I my si společně s dětmi nasbíráme **devatero bylin** (malinové a jahodové listí, květ divizny, nekvetoucí kopřiva, máta, květ černého bezu, podběl, mateřídouška a heřmánek) a uvaříme si z nich v kotlíku kouzelný lektvar.

Anebo si můžeme připravit voňavý **svatojánský čaj**. Ten nám zajistí zdraví na celý rok. Získáme ho smícháním 3 dílů „Krvy Svatého Jana“ – třezalky, 2 dílů „Lásky Svatého Jana“ – mateřídoušky (říká se, že umožňuje spatřit víly) a 1 dílu „Pásu Svatého Jana“ – černobýlu (má v sobě sílu dvanáctera léků).

Všchno koření
od Boha stvořený,
jen bludnej kořen
od ďábla je stvořen.
Ukaž se mi, bylínko boží,
co nemoc zabubí
a zdraví zmnoží.
Schovej se, kořínku z pekla!
Staň se mi, jak jsem řekla!
(Z Čech)

A pro všechny také něco praktického ...

Bezinková limonáda (perlivá, osvěžující):

Potřebujeme: 4,5 l vody, 1/2kg nejlépe třtinového cukru, šťávu a tence oloupanou kůru z jednoho řádně omytého citronu, 2 polévkové lžičice jablčného octa nebo moštu, 12 bezinkových květů

Ve vroucí vodě rozpustíme cukr. Po vychladnutí přidáme šťávu a kůru z citronu, květy, ocet, přikryjeme a necháme 24hod. louhovat. Scedíme a v lahvičkách necháme stát za oknem asi 14 dní (na jižním okně to trvá týden). Uchováváme v lednici.

Svatojánské ohně byly původně oslavou slunce, světla a radosti. Na jejich přípravě se vždy podílela zejména mladá chasa z celé vsi. Na některých místech byla základem svatojánského ohně jedle s oloupanou kůrou. Její obstarání měli na starosti mládenci. Dívky mezitím vyhledaly devatero květů, z něhož pletly věnec. Jím pak ozdobily vršek jedle, přidaly červené pentle a takto ozdobenou jedli pak vztyčily na kopci, věvodíci mu okolí. Pod strom nanosily chraští a zelené chvoji, které bylo hlavním živitelem svatojánského ohně. Kolem zapáleného ohně všichni tančili a hráli hry. Děvčata například prohazovala skrze plameny věnečky a mládenci se je na druhé straně snažili chytat. Pokud mládenec takový věneček chytil, znamenalo to, že budoucí společný vztah bude ve znamení věrnosti. Díval-li se někdo do ohně skrze věneček upletený z černobýlu, byl ochráněn od bolesti hlavy a očí. Dal-li si takový věnec na hlavu a větší kolem pasu, byl chráněn před vším zlým. Tento zvyk je popsán již v herbáři botanika Martina z Úředova z roku 1596. Ono známé skákání přes oheň mělo úspěšnému skokanovi přivodit pevné zdraví a výška jeho skoku zas značila, jak vysoký vyrostle len na polích. Ve dvojicích se zas skákalo, aby se zjistilo, zda čeká skákající pár šťastné manželství. Mnohdy se také zapalovala košťata a hořící se vyhazovala do vzduchu, aby se tím zastrašily čarodějnice.

A proč oheň?

Oheň je považován za velice mocnou, živou bytost, která dává lidem užitek, ale pokud se ohni ublíží, dovede se mstít. Nesmí se bičovat, nesmí se do něj tlouci, nesmí se ulívat, žhavý popel se nemá rozhrabovat, nesmí se do něj plivat, atp. Oheň je očistným prostředkem, zahání moc čarodějnic, ruší zlá kouzla.

V případech některých velkých neštěstí, nebo jakékoliv úpěnlivé prosby, zapalujeme dodnes svíčky – nejen jako ochranu před zlem, ale také jako symbol světla a života.

Sv. Jan Křtitel

Jde o téměř jedinečný církevní svátek, kdy se slaví narození světce.

Jan Křtitel byl podle Ježíše největším ze všech proroků. Podle Nového zákona se narodil kolem roku 1 n. l. Alžbětě, sestřenci Panny Marie a chrámovému knězi Zachariášovi, kterému narození syna předpověděl anděl. Ve svých 27 letech odešel do judské pustiny kázat a své následovníky (včetně Ježíše) křtil v řece Jordán. Jelikož káral Heroda za to, že žije v hříšném svazku se ženou svého bratra - Herodiadou, byl vsazen do vězení. Herodiada usilovala o Janův život, ale král Herodes vězně chránil, protože se bál nevole lidu a sám si Jana Křtitele vážil. Věděl, že je to muž spravedlivý a svatý.

Příležitost se Herodiadě naskytlá při hostině k výročí Herodovy korunovace, kdy přivedla svou dceru Salomé, aby kráľi tančila. Herodes Antipa, okouzlen jejím tancem, jí přislíbil splnění jakéhokoliv přání. Na matčinu radu si Salomé vyžádala Janovu hlavu. Král se velice zarmoutil, ale kvůli své přísaze nemohl toto přání odmítnout...

Eva Jírovcová

UPOZORNĚNÍ

Již nyní probíhají přípravy na vánoční jarmark 2006, proto až vám u vody či za deště na chalupě vyjde chvilka, s chutí tvořte, šijte a vymýšlejte.

Děkujeme.

Poslední šití, rozdělování materiálu a „doladění“ svatojánské noci bude ve středu 21. června ve 20:00 hodin u Skřítků.

Zvonek

Ročník 1 (2006), Číslo 3

Redakce:

Eva Jírovcová, Petra Klee, Radim Jírovec

Grafika, prepress:

Radim Jírovec

Tisk:

Kateřina Galová

Adresa:

Waldorfské třídy při MŠ Nerudova
Nerudova 53,
370 04 České Budějovice

E-mail:

zvonek@waldorfcz.cz

Kontakt:

Eva Jírovcová (+420 606 286 687)
Petra Klee (+420 774 121 217)

Internet:

<http://www.waldorfcz.cz>
(zde najdete zpravodaj v barevném provedení, v PDF formátu)

Použitá zdroje (pokud není uvedeno jinak):

České zvyky a tradice (kol. autorů)
Věneček Léto 1 a 2
Foto, obrázky - Jana Erhartová, Marie Fídrová, internet

NEPRODEJNÉ